

Anna Kufel-Dzierzgowska, Piotr Kurowicz, Mercedes Labuenda Marco, Juan Olivan Villacampo

Charłupia Mała, woj. sieradzkie, St. 8,
AZP 69-44

Informator Archeologiczny : badania 24, 46

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ciekawszy zabytek nieceramiczny to luźno znaleziony fragment brązowej bransolety z guzkami na obwodzie, tzw. „Knoterring”.

Materiały z badań znajdują się w PMA.

Z uwagi na stopień zniszczenia stanowiska nie przewiduje się kontynuacji badań.

Chaławy, gm. Brodnica woj. poznańskie St. 15 patrz neolit

Charlupia Mała, woj. sieradzkie St. 8 AZP 69-44

Muzeum Okręgowe w Sieradzu

Badania prowadzili mgr Anna Kufel-Dzierzgowska i mgr Piotr Kurowicz przy współudziale Mercedes Labuena Marco i Juana Olivana Villacampa z Uniwersytetu w Saragossie. Finansował WKZ w Sieradzu. Pierwszy sezon badań na ciepłopalnym cmentarzysku wielokresowym.

Stanowisko położone jest na prawym brzegu Mesznika, między szosą Sieradz — Warta i brzegiem doliny Warty, na piaszczystej wydmie. Jest ono prawie całe zniszczone przez wybieranie piasku. Kilkakrotnie prowadzono tu krótkotrwałe badania ratownicze (1941 r. — dr Möhren, 1960 r. — mgr T. Łuszczewska, 1971 r. — mgr A. Kufel-Dzierzgowska) uzyskując materiały kultury lużyckiej z okresu Halsztackiego i kultury przeworskiej z okresu rzymskiego.

Wykopaliska miały na celu przebadanie resztek cmentarzyska. Na powierzchni ok. 140 m² odkryto 14 grobów jamowych. Jamy grobowe były dość regularne, owalne, o średnicach od 70 do 200 cm i głębokości dochodzącej do 100 cm. Wypełnisko stanowiła czarna, piaszczysta ziemia przemieszana z drobnymi fragmentami przepalonych kości i ułamkami ceramiki. W 3 grobach natrafiono na przedmioty metalowe. Były to: w grobie 6 dwie fibule brązowe typu G wg Kostrzewskiego, nit żelazny i fragmenty noża żelaznego; w grobie 7 fragment ażurowej pochewki fibuli oraz w grobie 11 fibula brązowa typu A67, nóż żelazny i igła żelazna. Ceramika występująca w grobach była jednorodna i datować ją można na przełom okresu lateralskiego i rzymskiego.

Najbardziej interesujący był grób 11, w którym oprócz wymienionych zabytków metalowych znaleziono przeszлік gliniany i fragmenty 17 naczyń, z których 7 udało się wykleić.

Badania będą kontynuowane w 1991 r.

Cyców I, woj. chełmskie St. 40 AZP 77-87/47

Muzeum Okręgowe w Chełmie

Badania prowadził mgr Wojciech Mazurek. Finansowało Muzeum Okręgowe w Chełmie. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko (?) kultury pomorskiej. Ślady osadnictwa kultury pucharów lejkowatych, ceramiki sznurowej, trzcinieckiej, lużyckiej, wielbarskiej i z wczesnego średniowiecza.

Stanowisko odkryto wiosną 1989 r. Materiał zebrany na powierzchni ujawnił istnienie osadnictwa pradziejowego począwszy od II-go okresu epoki brązu aż do okresu wpływów rzymskich. Analiza wskazywała na możliwość istnienia grobu (lub grobów) kultury pomorskiej oraz osadnictwa kultury wielbarskiej (m.in. 1 fr. ceramiki siwej oraz 1 fr. ceramiki toczzonej na kole) obok śladów kultury trzcinieckiej i lużyckiej.

Stanowisko położone jest na pograniczu Obniżenia Dorohuckiego i Pagórów Chełmskich, na stoku niewielkiego wyniesienia, łagodnie opadającego ku bezodpływowemu zagłębieniu (obecnie zmellorowanemu). Na jego szczycie pod kilkunastocentymetrową warstwą gliny zalega czysty margiel, natomiast na stoku, opadającym ku północnemu wschodowi, pokrywę stanowi dość ciężka gleba gliniasta. Takie warunki glebowe spowodowały zaniechanie uprawy.

W sumie przebadano 55 m², otwierając 3 wykopy. Jeden wykop o wymiarach 20 m x 1 m założono na granicy ugoru i pola uprawnego, na osi N-S. Drugi o takich samych wymiarach wytyczono prostopadle do pierwszego w kierunku na szczyt wyniesienia, natomiast trzeci o wymiarach 5 m x 2,5 m wytyczono równoległe do wykopu 1, pozostawiając 0,5-metrowy świadek, który również został wyeksploatowany.

Wyniki badań nie przyniosły spodziewanych rezultatów, a więc odpowiedzi na pytanie o charakter śladów kultury pomorskiej i kultury wielbarskiej. Z trzech wykopów uzyskano jedynie 149 fragmentów ceramiki, w większości silnie rozdrobnionej i zniszczonej, 1 krzemień (!), 1 polepę i 1 fragment przepalonej kości, najprawdopodobniej ludzkiej. Nie udało się jednak odkryć żadnego obiektu, związanego nie tylko z kulturami żelaza, ale i epoki brązu. Analiza wspomnianych wcześniej fragmentów ceramiki potwierdza istnienie na stanowisku śladów kultury pomorskiej, lecz w bardzo małym stopniu wyjaśnia charakter tych śladów. Jedynymi zabytkami przemawiającymi za istnieniem na stanowisku grobu lub cmentarzyska tej kultury jest drobny fragment przepalonej kości ludzkiej (?) oraz znacznych rozmiarów fragment ceramiki z wykopu 3, pochodzący być może z klosza. Biorąc pod uwagę fragmenty wylewów naczyń, znalezionych w wyniku badań powierzchniowych i wykopaliskowych, jak i technologię wyrobu ceramiki określonej na okres lateralski, należy brać pod uwagę możliwość przynależnoś-